

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRŽNA TISKARA U ŠIBENIKU. U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, subota 17. travnja 1915.

BR. 68. (298.)

Ruski gubiteci na Karpaticima 400.000 ljudi.

Galicija, Karpati, Bukovina

BEČ, 14. travnja. Službeno se saopćuje:

Opći položaj nepromijenjen. U Karpaticima je u većini područja u toku samo artiljerijska borba. Sjeverozapadno od usokoga klanca navala hrabrih ugarskih pješćkih regimenta 19 i 26 osvojila je u svojoj prostranosti poziciju, koju su Rusi pred nekoliko dana zauzeli.

U jugoistočnoj Galiciji i u Bukovini vladao je mir.

BEČ, 15. travnja. Službeno se saopćuje:

U zapadnoj Galiciji kod Cieszowice na Bialu u jutro dneva 14. o. m. izalovio se je nasrtaj Rusa na visove s obe strane Wysockog.

Na Stryju ojače ruske sile napale su položaje naših četa. Nakon žestoke borbe protivnik je bio suzbitven. U protunapadaju mi smo zadobili i zaposjeli važne visove. Tri častnika i 661 momak bijahu zarobljeni.

Na ostalome frontu Karpata samo artiljerijska borba. U mnogim odsječcima je mirno.

U jugoistočnoj Galiciji i u Bukovini nema nikakvih događaja.

BEČ, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

Na Karpaticima došlo je samo u šumskom obrežju do pojedinačnih borba. Prodiruća ruska infanterija bila je, kao uvijek, uz znatne gubitke suzbitvena. Zarobljeno je bilo 450 Rusa.

Djelomične borbe u dolini Stryja donijeh nam daljnjih 268 zarobljenika.

U Poljskoj.

BEČ, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

U Poljskoj bio je ruski napadaj kod Blogie istočno od Piotrkova odbiven.

Na donjoj Nidi naša artiljerija upalila je rusko skladište municije. Više strijeljačkih ruskih jakara, koji bijahu obasuti našom topovskom vatrom od najvećeg učinka, bilo je od neprijatelja u divljem bijegu i uz teške gubitke ostavljeno.

U Rusiji.

BERLIN, 14. travnja. Službeno se saopćuje:

Položaj na istoku je nepromijenjen.

BERLIN, 15. travnja. Službeno se saopćuje:

Položaj na istoku je nepromijenjen.

BERLIN, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

Položaj je na istoku nepromijenjen.

U malim okršajima kod Kalvarije zadnjih dana bilo je 1.400 Rusa zarobljeno, 7 pušćanih strojeva zaplijenjeno.

Sa francuskoj ratlišta.

BERLIN, 14. travnja. Službeno se saopćuje:

Izalovila se je neprijateljska noćna navala kod Berry au Bac. Između Maase i Mosele traje borba. Jaka francuska navala proti liniji Mezerey-Marcheville prodrla je na uskom mjestu kod Marcheville u našu poziciju, ali je naša protunavala odmah opet potisla neprijatelje. Na ostaloj fronti slomljena je navala pred našom pozicijom. Između Cambressa i Saint Mihiela razvijale su se samo artiljerijske borbe. U šumi Ailly odbijene su tri neprijateljske navale. Navala na obe strane ceste Essey-Flirey razvila se je u borbu na bajonete u kojoj su naše čete prevladale.

U Vogeziima izalovilo se je francusko prodiranje jugozapadno od Metzerala.

BERLIN, 15. travnja. Službeno se saopćuje:

Između Maase i Mosele jučer je bilo samo pojedinačnih borba.

Kod Marcheville Francuzi su u trokratnom bezuspješnom napadaju pretrpjeli teške gubitke.

U šumi Priester francuski napadaji izaloviše se.

Neprijateljski odjeli, koji su prodirali protiv naših položaja sjeveroistočno Manovillera, bili su od naših sigurnosnih četa baćeni natrag uz teške gubitke.

Južno od Hartmannsweilerkopfa pokušali su Francuzi pet puta da provale frontu, ali uzalud.

Uostalom u Vogeziima bilo je samo artiljerijske borbe.

BERLIN, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

Pred Ostendom i Nieuportom sudjelovalo je jučer u artiljerijskoj borbi i nekoliko neprijateljskih torpiljarki, čija vatra bila je ušććkana.

Na južnom kraju Saint Elois mi smo zaposjeli dvije kuće, nakon što smo ih lagumali.

Na južnom obronku visa Lorette od noćas opet se vodi borba.

Između Maase i Mosele samo artiljerijske borbe.

Uporaba bomba sa zagušljivim plinom i eksplozivnih naboja infanterije od strane Francuza sve je veća.

Bombardiranje Engleske.

BERLIN, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

Dne 14. ov. mj. na večer poduzeo je jedan aeroplan njemačke ratne mornarice napadaj na ušće Tyna, bacio nekoliko bomba te se netaknut povratio.

BERLIN, 17. travnja. Službeno se saopćuje:

U noći od 15. na 16. ov. mj. njemački pomorski zrakoplovi obasuli su uspješno bombama više utvrđenih mjesta na južnoj engleskoj istočnoj obali.

Zrakoplovi pred napadajima i za trajanja samih napadaja bili su ciljem žestoke vatre. Povratih se ne ošćććeni.

Engleski aeroplani nad Njemaćkom.

BERLIN, 16. travnja. Službeno se saopćuje:

Dne 14. ov. mj. o podne ponovno se pojavio jedan neprijateljski avijatićar nad Freiburgom u Badenu, bacio pet bomba, usmrtio dva ćovjeka, i ćetvero djece, te dva ćovjeka i osmero djece teško, a nekoliko školske djece lako ranio.

BERLIN, 17. travnja. Službeno se saopćuje:

Neprijateljski avijatićari obasuli su jućer mjesta iza naših položaja i Freiburg bombama.

U Freiburgu više građanskih osoba, poglavito djece, bilo je usmrtćeno i ranjeno.

Akcija njemaćkih podmornica.

LONDON, 17. travnja. Engleski parobrod „Armigan“ bio je kod svjetionika Nordbinder torpediran i potopljen. Od 22 osobe posade 11 je bilo spašeno.

Novi ruski poslanik u Rimu.

PETROGRAD, 17. travnja. Bivši poklisar ruski u Carigradu Giers imenovan je poklisarom u Rimu.

Sa više strane primisom novih narudžaba našeg lista. Obzirom na sadašnje ratne okolnosti i na velike troškove, koje mora podržavati naš list, obznanjujemo nove predbrojnice, da ako žele primati „Hrv. Misao“ nek pošaljtu prije preplatu barem za jedan tromjesec.

Položaj Rusa na Karpaticima.

Vijest o zastoju ruske ofenzive na ćitavome frontu Karpata izazvala je u javnome mnijenju neko olakšanje i uvjerenje, da mir biva sve bliži. Danas operacije naše vojske protežu se na sjeveru usokćog klanca, a službena izvješća bilježe i napredovanje naših ćeta, što bi znaććilo toliko, da one prelaze u ofenzivu.

Milanski „Corriere della sera“

javlja, da ruske listine gubitaka iskazuju od 15. do 31. ožujka 108.000 mrtvih i 212.000 ranjenih, ukupno dakle 320.000 ljudi.

Kako je za to vrijeme na istoćnospruskoj fronti vladao relativan mir, možemo mirne duše uzeti, da tri ćetvrtine tih ogromnih gubitaka valja staviti na račun karpatskih bojeva, a pribrojivši tome još zarobljenike, stajali su ti bojevi rusku vojsku 270.000 do 280.000 ljudi ili 5 i pć vojnih zborova. K tomu još pridolaze gubitići u mjesecu travnju, koji će, ako primijenimo isti razmjjer krvavih i nekrvavih gubitaka, iznositi do 100.000 ljudi ili pćdpuna 2 ruska vojna zbora. Ukupni dakle ruski gubitići na Karpaticima u sami jedan mjesec iznose 400.000 ljudi ili 20 po sto ruske vojske na karpatskom frontu.

Što će sada Rusi? Da na ovo odgovorimo, uzet ćemo za predpostavku, da je Rusima zaista pošlo za rukom, da svladaju Karpate. Prama mnijenju stručnjaka „Narodnih Novina“, Rusima bi se onda za daljnje napredovanje otvarala dva pravca: na jug u Ugarsku i na zapad u Moravsku i Slezku. U teoriji, onako na papiru to izgleda posve jednostavno. Rusi se probiju kroz karpatske klance, pa onda po miloj volji napreduju. Ali u praksi bi to izgledalo sasma drugaćije. Ne valja naime smetnuti s uma, da u zapadnoj Galiciji, u ruskoj Poljskoj i u Pruskoj Sleziji stoje jake saveznićke ćete, koje dosada dođuše miruju, ali koje bi postale aktivne u tom istom ćasu, kad bi Rusima pošlo za rukom probijanje karpatskog bedema. Te bi se ćete potisnule za Rusima, ugrožavale svezu sa zaledjem i onemogućivale svaki dovoz ruskoj vojsci. Kod prodiranja na jug Rusi bi dospjeli u opasnost, da budu zahvaćeni s ledja, a napreduju li prema zapadu, bila bi im ugrožena oba boka, što bi bilo još gore. A to bi bila neminovna sudbina ruske vojske. Ona bi naime morala upotrebiti sve razpoloživie sile, da zaštiti svoje stražnje svezu, a to ne bi mogla ućiniti bez oslabljenja zapadnoga i poljske fronte. Time bi pako olahkotila saveznicima napredovanje s tih fronta na vislansku liniju i u istoćnu Galiciju, a ćitava ta akcija mogla bi se svršiti s tim, da bude ruska vojska ili obkoljena ili s pomankanja streljiva prisiljena na strahovit uzmak, koji bi mogao svršiti s katastrofom.

Strahovitići dakle gubitići, jedinstveni u ratnoj povijesti, što su ih

Rusi pretrpjeli na Karpaticima, nisu urodili nikakvim uspjehom te svaka daljnja njihova akcija na Karpaticima može se smatrati bezizglednom, propalom.

Lješine u Francuskoj kao brežuljci

Pred nekoliko dana izvjestitelj newyorkćog „World-a“ bio je primljen u audijenciju od Pape Bencioika. Papa je apelirao na Ameriku, de posreduje za mir i obćeao svoju suradnju.

Kada je Nj. Svetost Papa Benedikt saznao za strahote, što se sbivaju u sjevernoj Francuskoj, gdje da leže po više dana ćtavi brežuljci nepokopanih mrtvaca, odmah se obratio na cara Vilima za dvodnevno primirje, da se jelesa pokopaju. Car Vilim odmah je na to pristao i uputio Papu, neka Francezi i Englezi u tom smislu pošaljtu parlamentera.

Ove strahote osjećaju se u Francuskoj teško i zato ondje vapaj za mirom biva sve veći.

Pitanje kruha i Ugarska.

U jednom od prošlih brojeva donijeli smo, što ob ovom pitanju veli bećki naćelnik dr. Weiskirchner, bivši ministar trgovine. Na opravdanu njećgovu ćaobu, da Ugarska neispunjava svoje dućnosti nametnute jćj ratom, jer ne vrši dano obćećanje, da će Austriji dati suvišak svojih žitija, grof Tisza je odgovorio, da će Ugarska svoje obćećanje ispuniti.

Na ovu izjavu Tiszinu dr. Weiskirchner je replicirao te, upozoriv kaćko ugarski honveti i bećilje na bojnome frontu dijele medju sobom i zadnji zalogaj, nadodao je, da nema nikakvog temelja posumnjati, da će i u ovim tećkim vremenima Ugarska dati pretićak svog brašna Austriji, kada je i u mirovno doba na to upućena. Zahvalnošću je bećki naćelnik primio izjave grofa Tisze u tome pogledu, ali neka ugarski ministar predsjednik oprosti, ako je bećki naćelnik nekako neustrpljiv, jer se u ugarskim liferacijama govori već dalje vremena, ali dosad ništa nije stiglo.

Dr. Weiskirchner u svome predjašnjem govoru bio je primjetio, što je Ugarska svojedobno traćčila od bećke općine K 46 po kvintalu kukuruza. Grof Tisza na ovo je odgovorio, da su takove pretjerane cijene traćžili agenti. Bećki naćelnik sad uzvraća, da se to nije dogodilo od strane agenata, nego da je ta ponuda stigla bećkoj općini od samog ugarskog ratnog žitnog prometnog zavoda.

Dr. Weiskirchner je onda zaključio: Grof Tisza neka bude uvjeren, da bećilje ovih dana nisu u porabi kruha razmaćeni i da oni dragovoljno upotrebljaju i brašno manje vrijednosti, doćim, prama prićanju putnika, u ugarskim gradovima još i sada prodaje se vrlo lijepo bijelo pecivo.

Ovaklo bećki naćelnik, doćim i po vijestima samih magjarskih novina prozlaćzi, da je u Ugarskoj brašno broj 0 još uvijek u prometu.

Bećka „Information“ upozoruje Ugarsku, da pitanje aprovizacije ne smije omalovaćavati i da bi bilo baš

naopako, kada bi u Ugarskoj prevladalo mišljenje, da je to tako osobito važno pitanje samo za obično pitanje „kšefta“ i dobitka. Grof Tisza — veliki bečki list — u svome je novogodišnjem govoru ponosom naglašavao, da su izvršne ugarske čete ispunile svoju dužnost na bojištu sjajnom hrabrošću, kakvoj primjera nema, i da se je dualizam time podpunno iskazao. Isto tako, kako pri odlučivanju vrijednosti dualizma ima se uvažavati djelovanje četa pred neprijateljem, od odlučnog znamenovanja bit će i stanovište Ugarske u nemanje važnome pitanju aprovizacije, koja sad u ratu nije samo stvar zemlje, Beča ili Cislajtanie, već eminentno državni interes. Dualizam, koga grof Tisza tako visoko cijeni, stoji u pitanju aprovizacije pred odlukom krunjom.

Ovo što je u pitanju kruha iznio bečki načelnik, a „Informator“ podkrijepila, prava je optužba protiv Ugarske i protiv njenih državnika; tolika i takova optužba, za ministar predsjednik grof Stürgkh i ministar poljodjelstva Zenker bili prisiljeni potražiti grofa Tiszu u Budimpešti i s njim o stvari vijećati. Iz službenog saopćenja o tome konferiranju proizlazi, da se je „stvorilo i u svima pojednostima ustanovilo utanačenje u pogledu izvedenja vrlo uspješnoga redovnog uvoza u Austriju dobavaka kukuruza, koje je ugarska vlada zamjčila“.

Zaista je čudno, da je Ugarska vlada „zamjčila“ samo dobavke kukuruza, dok u Ugarskoj gospoda uživaju i sasna bijeli kruh. Pitanje je još, uz kakvu cijenu će taj kukuruz biti od Ugarske amo lifrovan, a i kakve je on kvalitete.

Čast autonomiji Ugarske; ali rat je stvar zajednička, a prema tome i sva ostala pitanja, koja su s time spojena, nesmiju se uzimati separatistički. Akcioneri ugarski mlinova naprotiv gledali su da u ovim prilikama naprave samo svoj „kšeft“, bez obzira na interese cjelokupne monarhije, prouzročiv ničim opravdanim užanim pristomom cijena poremecenje čitavog gospodarstva, nestašicu hrane, bijedu i zlovolju.

Budućnost će otkriti, tko se je sve iza ugarskih mlinova skrivao i u koliko su imali udjela u tome magjarski državnici. Ali već danas svakom je bijelodano, da, dok su ostali narodi monarhije svoje krvne žrtve prinášali lih u interesu cjelokupnosti, Magjari su samo špekulirali i udarali u cijene; postupali su dakle neprijateljski nastojeći da učine ono, za čim vanjski dušmani teže, da — Austriju izgledne.

KRONIKA.

Njemačka upravlja je Ujedinjenim Državama notu, u kojoj se tuži da predstave Amerike kod saveznika glede dovoza živežnih sredstava za građanstvo zaračenih zemalja nisu polučile nikakvog uspjeha. Amerika da ne polaže ovome svome pravu toliko važnosti kao što pravu dobave oružja saveznicima. Nota zahtjeva odlučno da Ujedinjene Države strože čuvaju svoju neutralitet.

„Frankfurter Zeitung“ javlja: Njemačke su tvrdke primile okružnice iz Italije u kojima

sa saopćuje, da talijanski i španjolski parobrodi, koji plove kroz tjesnac Gibraltarski, mogu primiti samo takovu robu, koja imade od jednog engleskog konzulata oznaku, da nije njemačkog ili austro-ugarskog porijekla. Na taj način zapriječeno su tvrdke u Italiji i Švicarskoj po Englezima na izvozu i neutralna plovidba je time stavljena pod engleski nadzor.

Sofijski „Dnevnik“ izvješćuje, da će general Radko Dimitrijević dobiti od cara naslov ruskoga kneza.

„Berliner Tageblatt“ brzojavljaju iz Haaga: Od 7. do 10. travnja objavljen je međunarodni sastanak prijatelja mira. Poziv izašao je od nizozemskoga društva mira. Na sastanku je sudjelovala 31 osoba iz Njemačke, sjeverne Amerike, Austro-Ugarske, Belgije, Englezke, Nizozemske, Norveške, Švedske i Švicarske. Pozdravi su stigli iz Danske, Francuske, Italije, Španije i Rusije. Sastanak je načelno izbjegavao upuštati se u pitanje kako bi se sadanj rat mogao do kraja činiti. I pregovaralo se je samo o osnovama, kako bi se za budućnost mir osigurati mogao. Jednoglasno primljen je program koji najmanje zahtjeva prijatelja mira sadržaje. Osobito bila je naglašena nužda da se vanjska politika po parlamentarnu kontrolira. Kasnije razvit će se u svim zemljama živahna propaganda u korist mira.

Prema vijesti „Daily Telegrapha“ osnovali su njemački Amerikanci društvo sa 2 milijuna dolara glavnice za izdavanje dnevnika, koji će njemačke interese braniti.

„Messagero“ izvješćuje, da se saveznici ne usuduju ekspedicioni zbor poslati na Dardanele, jer služe, da Njemačka očito sprema odlučan udarac protiv Francuske.

Talijanski admiral Bettolo izjavio je, da je za uspješnu akciju protiv Dardanela nužno 300.000 kopnene vojske.

O priljepcivim bolestima.

Kako ćemo se braniti i obraniti od naglo priljepljive bolesti?

Za to postoje neke zdravstvene mjere, koje se moraju obdržavati, ako hoćemo sebi i drugima dobro. Te su mjere sljedeće:

1. Ne idi u kuću, kojoj vlada bilo koja nagla priljepljiva bolest, ako ne moraš.
2. Moraš li ići u ovu kuću, ne smiješ ni jesti, ni piti, ni pušiti u njoj.
3. Prije odlaska operi si još u istoj kući bolesnikovoj ruke u rastopini isola ili bar vrućoj safunastoj vodi. To isto učini i u svojoj kući, kad se tamo vratiš.
4. Osobe pako, koje su došle u dodir sa bolesnikom od kolere, pjegavog tifusa i t. d., njegovim krevetom, rubljem i haljinama, trebaju da ruke, i možda okužene haljine smjesti raskuže.
5. Svaki od koje nagle priljepljive bolesti oboljeli može biti sredstvom za daljnje širenje ove bolesti: stoga je nužno, da se bolesnici, ako je to ikako moguće, ne liječe kod kuće, nego da se spreme u bolnicu. Za slučaj, da je to nemoguće, neka se bar pazi, da se što manje dolazi u dodir sa bolesnikom.
6. U bolesnikovoj sobi, kao i u zaraženoj kući mora vladati uzorna čistoća i red. Dvoriti je ovakvih bolesnika treba da obuku bijele kabanice, koje trebaju odložiti, kad ostavljaju bolesnikovu sobu.
7. Izmetine bolesnika, koji su oboljeli od tifusa, kolere, srdobolje i t. d., osobito su za zaraznu opasne; stoga treba izmetine raskužiti sa lisolom, kresolom, karbolom, vapnenim mlijekom (zagašenim krečom) ili bar jakim lukšijom.
8. Isto tako treba haljine i rublje bolesnika, čim se od njega odstrani, propisno raskužiti i to kuhanjem u vrućoj lukšiji, raskuživanjem sa sublimatom, lisolom i t. d.
9. Treba najstrožije paziti, da nečistoća od tifusa, kolere, srdobolje i t. d., ne dođe u blizinu bunara i voda tekućica, iz kojih se troši voda, jer se može tako dotičnik klicama zaraziti.
10. Haljine, rublje i drugi predmeti osoba, koje su oboljele ili umrle od koje nagle ili dugotrajne bolesti, ne smiju se ni pošto upotrebljavati ni davati drugim osobama, dok nijesu propisno raskužene.

(Nastavak će se)

Gospodarstvo.

Ribanje sa svijećom dozvoljeno.

Vojna oblast dozvolila je ribanje sa svijećom u stanimim vodama šibenskog političkog kotara, kako je bilo učinjeno i za Istru. Ribari će primiti shodne upute, kojih će se morat držati.

Kako minulog ljeta, usljed nastupivših ratnih prilika, ribarenja nije bilo, nadat se je ljetos obilatome lovu. Pošto je ovo pitanje od eminentne važnosti za aprovizaciju pučanstva i vojske, možda bi bilo uputno, kada bi vojna vlast ribarima ovog kotara, koji su pučki ustaše, dala za vrijeme ribarenja dopust. Sličnu molbu bila je svojodobno podnijela zadarska općina za ribare iz svog područja.

Maksimalna cijena za petrolej.

Obzirom na nedozvoljenu špekulaciju tvorničara i agenata, određena je maksimalna cijena za petrolej u maloprodaji na 64 helera po litri. Tvorničarima pri ponudama ova cijena ima biti mjerilom.

Mješte benzina benzol.

Pošto je ministarstvo rata izjavilo, da ne može dozvoliti izdavanje benzine, jer su zalihе vrlo ograničene, to je isto ministarstvo preporučilo, da se posegne za benzolom, koji nije bio zaplijenjen od vojne uprave, već su tvrdkama, koje lifruju benzol, jedino dane upute radi prodaje, po kojim uputama ima se pri naručbama dati prvenstvo gospodarskim poduzećima, liferantima za vojsku i zdravstvenim uredbama.

Domaće vijesti.

„Prijatelj Naroda“ zamjena „Hrvatstvu“. Starčevićeva stranka prava izdaje svoj tjednik „Prijatelj Naroda“, koji izlazi svakog četvrtka u Zagrebu pod odgovornim uredničtvom narodnog zastupnika Ivana Peršića.

Kako sada Starčevićeva stranka prava nema drugoga svoga glasila, to se preporuča svim njenim pristaušama, koji žele biti upućeni u njezin sadanj rat i život, da se predplate na „Prijatelj Naroda“, koji će se dostoraka opsegom povećati i biti uređivan, da će i inteligentnijeg čitatelja moći kao tjednik zadovoljiti.

Za građanske predplatnike stoji „Prijatelj Naroda“ godišnje 6 K a predplata se šalje upravi „Prijatelj Naroda“, Zagreb, Gundulićeva, ulica 26.

Zastava jelačevce pukovnije. U ponedjeljak 12. o. m. donešena je na Rijeku zastava junačke c. i k. 79. pješake pukovnije grof Jelačić sa sjevernog ratišta, posve isprobušana neprijateljskim tenetima. Oštećeno je pače i kopje. Od početka rata bila je zastava kojih šezdeset puta u vatru. Preinjet će se u vojni muzej u Beč, da za vječna vremena svjedoči o bojnoj slavi i vjernosti Hrvata. Pukovnja dobit će novu zastavu.

Raspust općine Viska. Kao „N. J.“ bilježnik, općinsko zastupstvo u Visu bilo je razpušteno, radi opreka između uprave i vjeća.

Uskrani dar Zlosela „Crvenom križu“. Ovo napredno mjesto u općini Tijesno sjelo se i o Uskru svojih junaka, te je za „Crveni križ“ sakupljena svota od 92 kruna, a doprinješe: Don Marko Čorić, župnik K 6, Ante Livić, glavnik K 1, Spiro Dobrović, posjednik K 10, Ivan Bozanić, c. k. oružnik K 5, Šime Barić pok. Mate K 5, Nikola Marin K 3.

Po K 2 doprinješe: Marija Radić, nadučiteljica, na uspomenu pok. Miče Dobrovića; Marija Čubrčić udov. pok. Marka. Ivanica Letica žena Šimina; Grgo Vukas, narodni stražar; Josip Defilipis; Petar Ebrović Radin; Kata Dobrović žena Radina; Antica Dobrović žena Ljubina; Antica Mečić Lidić žena Perina; Stipe Čubrčić pok. Pere; Mara Mečić žena Ivanova; Ante Gulam Josin; Mate Čubrčić pok. Pere; Jerka Zanze žena Antina; Antica Čubrčić žena Jakovljeva; Šime Šparica pok. Marka; Pere Mečić-Lidić pok. Mate; Božica Čubrčić žena Josina; Ružica Krpetić žena Matina; Antica Barić žena Perina; Šime Vukman pok. Luke.

Po K 1 dali su: Mara Vlahov kćer Perina; Manda Čubrčić žena Nikolina; Zvonko Dobrović Radin; Vice Jelušić pk. Stipe; Ružica Dobrović kćer Radina; Matija Baus žena Antina; Luca Mečić-Lidić žena Matina; Cvita Čubrčić žena Matina; Marija Baus ud. pok. Šime; Marija Mečić žena Šimina; Dučica Čubrčić žena Perina; Ana Vlahov žena Nikina; Zorka Kivalić žena Nikina; Manda

Čubrčić žena Mičina; Ana Erak žena Matina; Mate Mečić Knin; Jakov Šljuka pok. Šime; Mara Uroda žena Perina; Ante Mečić pok. Luke; Šime Čubrčić pok. Luke.

Opskrba vojske čvrstom obućom. Pošto su pojedina četna tijela vojske na bojištu izrazila želju za čvrstom obućom, pa bilo i već nošenom obućom, kako je upotrebljavaju turisti, ured za ratno staranje umoljava društva, da se zauzmu za blagohotni ustup takove čvrste odjeće.

Karte za kruh i brašno.

C. K. Kotarsko Poglavarstvo u Šibeniku obvelo je propise u svrhu uređenja dnevnog potroška kruha, mliva i žita za šibenski kotar.

Od dana 20. travnja 1915. unaprijed prodaja žitja, brašna i kruha potrošačima dozvoljena je samo uz uredovnu iskaznicu o potrošku kruha, žita ili brašna. Pod brašno razumijeva se mlivo svake vrste dobiveno od žita (brašno, griz, ječam—sestoredac i sl.) izuzevši posije, a pod kruh također i neoslajdeni dvopek.

Svaka osoba može dnevno potrošiti najviše 200 grama mliva ili odgovarajuću količinu kruha (280 grama). Poljodjelci mogu dnevno po osobi trošiti 300 grama žitja ili odgovarajuću količinu mliva (240 grama) ili kruha (336 grama).

Osobe koje imaju u zalih žita ili mliva više od količine potrebne za namiru dovoljenog potroška do 1. kolovoza 1915. dužne su ustupiti tu višu količinu uz ustanovljenu naknadu, te ju predati u tu svrhu određenu zavodu do dana 20. aprila t. g. Zavod za predaju određuju se:

- a) „Poljodjelska Zajmovna Blagajna u Šibeniku“ za Šibenik, sa predgrađima, Mandalinu, Raslinu, Lozovac, Vrulje-Bilice, Konjevrate i Zablaje;
- b) „Pučka štednica u Šibeniku“ za Vrpolje, Danilo-Biran, Perković-Silvno, Boraja, Dubrava, Zaton, Srimu i općinu Vodičku;
- c) „Seoska Blagajna za Štednju i Zajmove u Krapnju“ za Krapnju, Grebaštica, Jadrtovac i Donjeopolje;
- d) „Seoska Blagajna za Štednju i Zajmove u Primoštenu“ za Primošten i Rogoznicu;
- e) „Seoska Blagajna za Štednju i Zajmove u Skradinu“ za cijelu općinu Skradinsku;
- f) „Potrošno-Obrtna Zadruga u Tijesnom“ za Jezeru, Tijesno, Tribuni i Zlosela;
- g) „Potrošno-Obrtna Zadruga u Murteru“ za Murter i Bešun;
- h) „Potrošno-Obrtna Zadruga u Zlarinu“ za cijelu općinu Zlarinsku.

Naknada za ustupljene količine biti će isplaćena po kvintalu: pšenice K 70, ječma K 50, raži K 56, kukuruza K 40, pšeničnog običnog brašna sa mekinjama K 79, ječmenog običnog brašna sa mekinjama K 59, razenog običnog brašna sa mekinjama K 65, kukuruznog običnog brašna sa mekinjama K 49, pšeničnog čistog brašna K 100, ječmenog čistog brašna K 70, razenog čistog brašna K 80, kukuruznog griesa K 60.

Osobe, koje nemaju u zalih potrebnu količinu mliva ili žita za namiru potroška u određenom razmjeru do 1. augusta 1915., mogu je po kućedomaćinu pridignuti uz uredovnu iskaznicu kod odnosnog zavoda, čijem krugu djelovanja pripadaju prema mjestu boravka.

Mlivo ili odgovarajuća količina kruha moći će se pridizati s uredovnom iskaznicom jedino u Šibeniku, Skradinu i Tijesnu. Osobe koje tjeraju krčmarsko-gostioničarski obrt imati će na temelju iskaza predplatnika i stranaca pridignuti u večer za sljedeći dan dnevnu iskaznicu za kruh za svoje predplatnike i strance koji prenoće u gorinavedenim gradovima, te se zadržu u mjestu najmanje cio dan i to na temelju iskaznice predplatnika i stranaca. Dnevne će iskaznice izdavati dotični općinski ured Šibenske, Tijesnog i Skradina.

Osobe iz mjesta koje uzimlju pojedine obroke u gostionam ili krčmama, kao stranići koji ne prenoće, imati će same prikupiti potrebnu kruh.

Uredovne će se iskaznice izdavati dneva 17, 18 i 19 tek. mjeseca od 8—12 prije podne i od 4—7 pos. podne i to: I. u Šibeniku: a) za osobe koje stanuju u Crnici i Gorici u prizemlju „Societä Casino“; b) za osobe koje stanuju u Gradu i Docu u općinskoj redarnici; c) za osobe koje stanuju u Varošu u dvorani dobrovoljnih vatrogasaca; d) za osobe iz odlomaka Mandaline, Raslina, Lozovca, Vrpolje, Bilice, Konjevrate, Zablaje, Vrpolje, Danilo-Biran, Danilo-Kraljević, Perković-Silvno, Boraja, Dubrava, Zaton i Srima u prostorijama pučke škole Sv. Frane.

II. u Primoštenu za osobe iz odlomaka Primošten i Rogoznica u prizemlju pučke škole.

III. u Krapnju za osobe iz odlomaka Krapanj, Donjeopolje, Grebaštica i Jadrtovac, u uredu „Seoske Blagajne“.

IV. u Skradinu za cijelu općinu skradinsku u općinskom uredu;

V. u Tijesnom za cijelu općinu tiješnansku u općinskom uredu;

VI. u Zlarinu za cijelu općinu zlarinsku u općinskom uredu;

VII. u Vodicama za cijelu općinu vodičku u općinskom uredu.

One osobe, koje za kojimudraga razlog nijesu bile u stanju da pridignu uredovnu iskaznicu u određenim danima, moći će ju naknadno pridignuti u prizemlju društva „Societä Casino“.

Uredovne su iskaznice javne isprave, patvorenje kojih biva proganjeno po kanonom zakonu. Za izgubljene ili uništene uredovne iskaznice ne izdavaju se duplikati, osim u slučajevima osobitog obzira vrijeme, radi čega će svaki morati najbrižnije čuvati iskaznicu. Iskaznice se izdavaju za određenu osobu, te je zabranjen ustup istih.

Grad i okolica.

Proces proti dr. Drinkoviću uređen je pred odvjetnikom Okružnim Sudietem za 5. svibnja.

Zahvala c. kr. pučko-ustaške pukovnije br. 23. na milodarima. C. kr. pučko-ustaška, na ratištu se nalazeća pukovnja br. 23. zahvaljuje srdačno vječeljenom odboru „Zelenoga križa“ u Šibeniku i svim darovateljima na svim, od sada pukovnji u toli bogatoj mjeri pripisanim darovima, koji su bili momčadi razdijeljeni i od ove sa velikim veseljem i zahvalnošću primljeni. — Zapovjedništvo c. k. pučko-ustaške pukovnije br. 23.

Böthner, oberstl. † Bašić Šime. Iz vjestnika o ranjenim i bolesnim vojnicima saznajemo, da je poginuo ovaj dobar naš sugrađanin, pješak domobranske pješake regimente br. 23. pete kompanije. Bio je ranjen hitcem u truh, te je rani podlegao dneva 17. prosinca u Sanitetkom Zavodu brdske brigade br. 13. Sahranjen je u Kazani u Srbiji. Bilo mu je 27 godina.

Ucvljenjoj majci i rodbini naše iskreno saučestje, a dionom junaku slava vječna!

Odklivanje našega sugrađanina. Naš sugrađanin gosp. Emil Delin, c. k. kotarski sudac u Kninu, bio je odklivan mjedenom počastnom medaljom „Crvenog križa“ za zasluge koje je stekao kao promicatelj iste ustanove. Radujemo se.

Zemljište za obradivanje. Za tekuću godinu ustupit će se dio od 1.500 m² šumskog razsadnika na Šupinom Polju za poljodjelske radnje strankama uz primjeren zakupninu. Potanje obavijesti daje kotarski šumar.

Svi oni obvezanici narodnog u-stanka, koji, zbog kojih mu drago uzroka, nisu mogli doći na propisano pregledanje, mogu se prikazati stalnom novačkom po-poverljivošću u Šibeniku, koje uređuje svakog ponedjeljka od 10 sati prije podne napred u kući Taira.

Djevojka bez desne ruke i noge uzor radosnosti. Prizamo iz Vodica: Učak Tomica, dvadesetogodišnja djevojka iz ovoga mjesta, od rođenja je bez desne ruke i noge, a obavlja kao najvaljanija domaćica svoje poslove. Ona pere, pleće, mije, sprema, redi bratovu dječicu, radi sve, pa i u kuhinji. Uopće pak, koliko je valjana za kuću toliko je i za druge radnje. Čakad je po više sati sastavljala i piše nepismenim ženama pisma za njihove mužve nalazeće se daleko. U-zel je za primjer i izgled po cijelome mjestu, te će često čuti kako dotičelji priko-ravaju sina ili kćer sa lijenosti riječima: „pogledaj Učkovu, bez ruke i noge!“

Preminuo je u Zadru bivši odvjetnički grčko-istočnjački paroh i okružni protoprezviter Gligorije Stojavljević u 75. godini. Pokoj mu vječni!

TEŽACI POZOR! Imam u zalih ovcu količinu svježeg sjemena djeteline. Cijena umjerena. Preporučam se PIO TERZANOVIĆ, trgovac - Šibenik.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Besplatna izjašnjenja šalje: Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.